

4 – AMALIY ISHI

MAVZU. TEXNIK TIZIMLARDA INTERNET TEXNOLOGIYALARI

Ishning maqsadi: Kompyuter tarmoqlarida ulanish parametrlarini testlashning dasturiy vositalari bilan ishlash va TCP/IP protokoli sozlamalarini tekshirishni o'rganish..

Amaliyot uchun kerakli jihozlar: Kompyuterlar, Tarmoq qurilmalari, Mavzuga oid PowerPoint taqdimoti, Darsliklar.

Ishni o'tkazish tartibi:

1-misol: Ikki kompyuter orqali lokal tarmoq yaratish uchun quyidagi ketma-ketlikni bajarishimiz kerak:

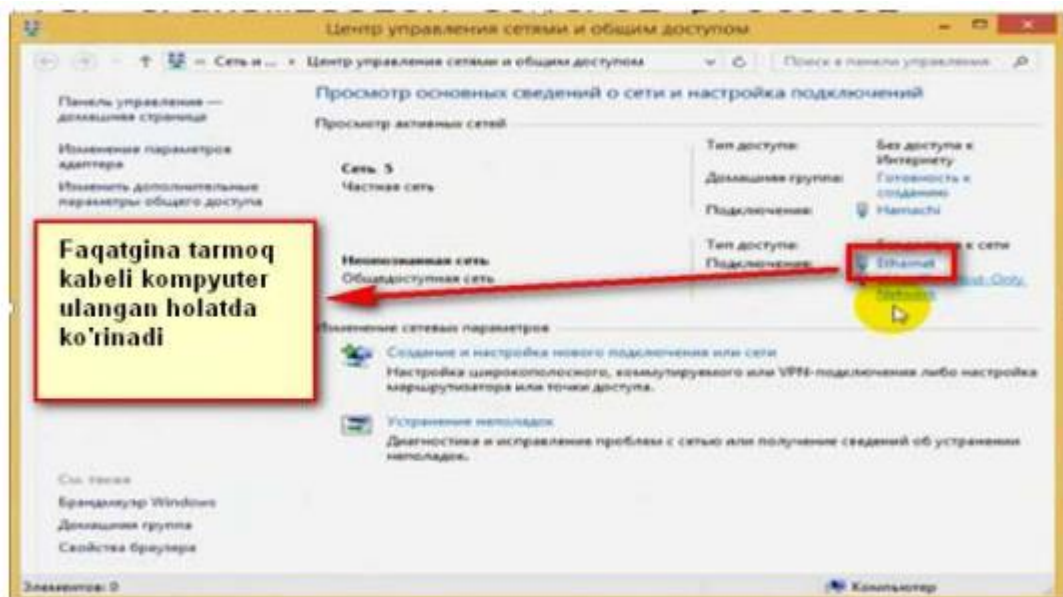
Birinchi navbatda kompyuterimizda boshqa foydalanuvchilar kirishiga ruxsat beramiz. Buning uchun “Центр управления сетями и общим доступом” bo'limiga kiramiz va quyidagi oynani ko'ramiz:

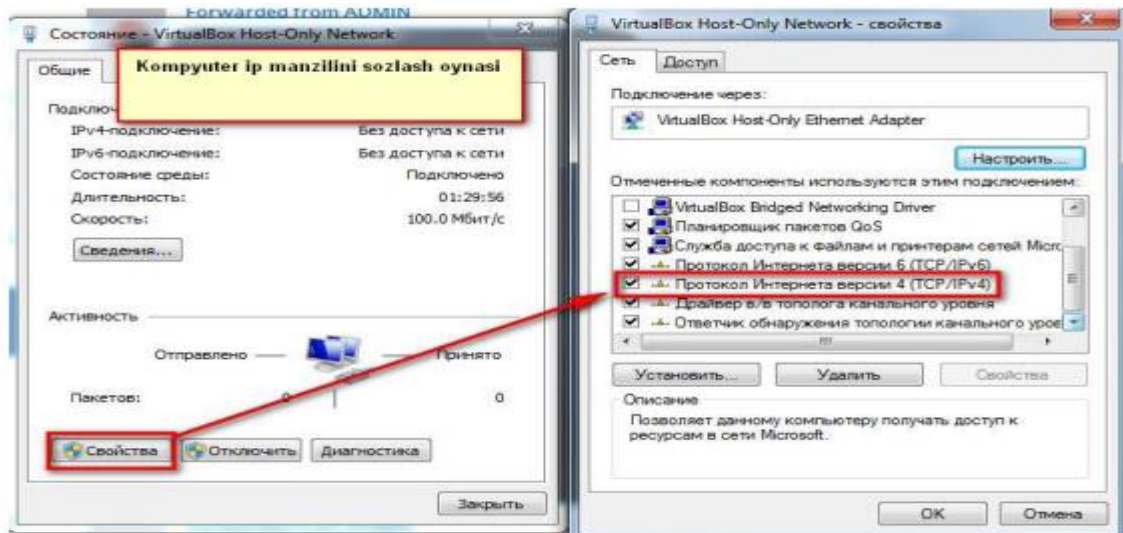
Bu oynadan “Изменить дополнительные параметры общего доступа” bo'limiga kiramiz va u yerdagi sozlamalardan lokal tarmoq foydalanuvchilari tarmoqqa kirishi uchun ruxsat beramiz:

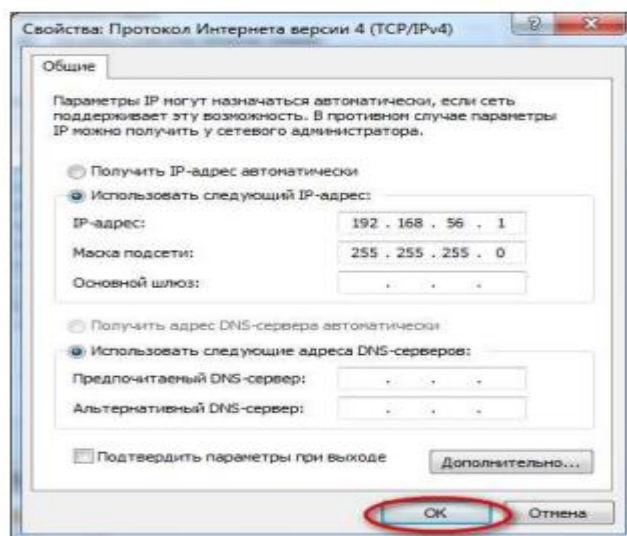
Keyin asosiy oynadan “Ethernet” bo'limiga kiramiz.

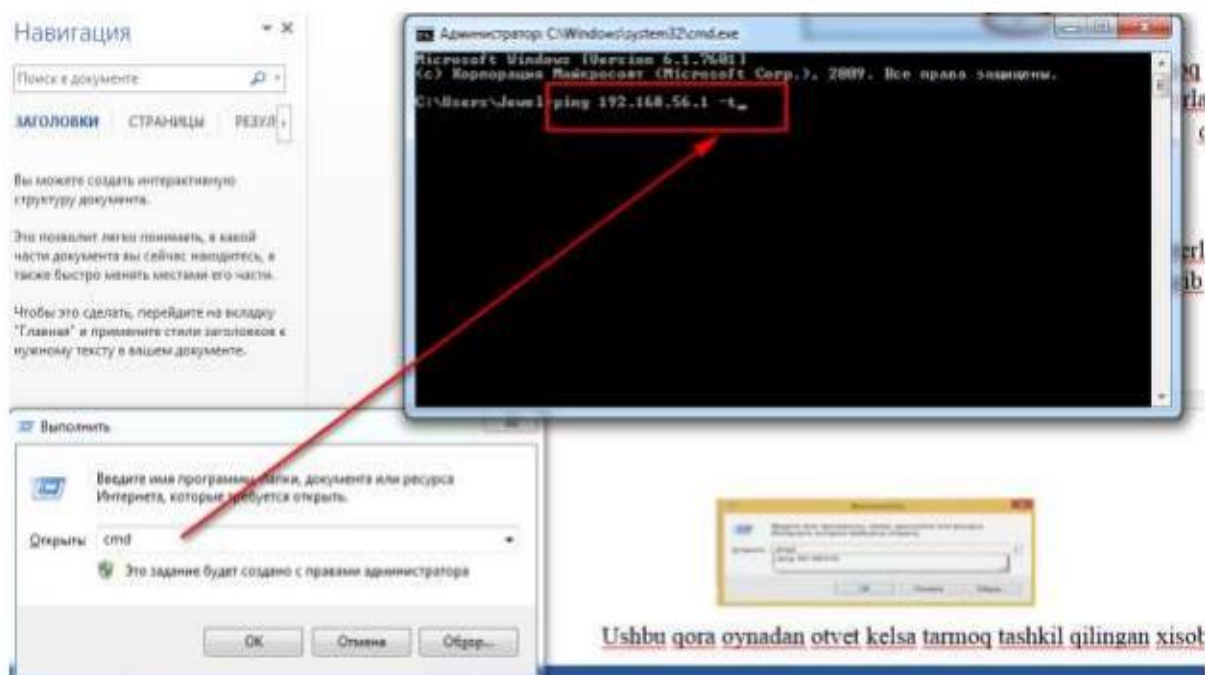
U hosil bo'lgan oynadan “svoystva”ga kiramiz va “4 TCP/IPv4” tanlanadi:

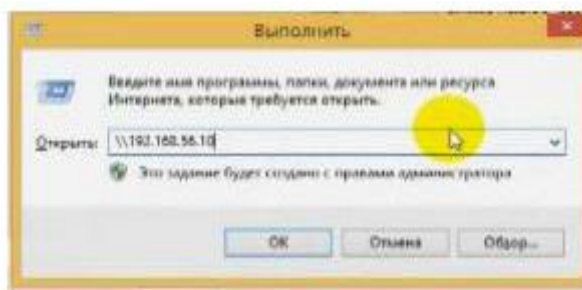
Keyingi oynada biz IP manzilni kiritamiz va ok tugmasini bosamiz:

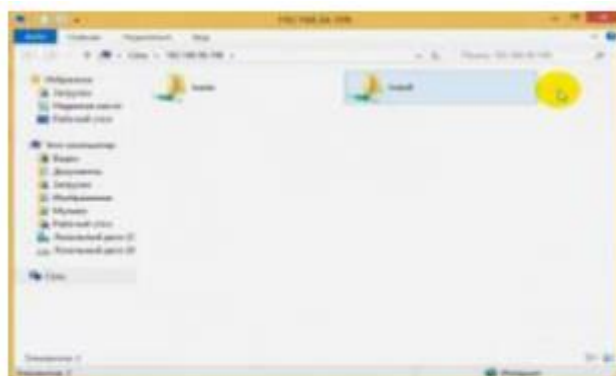
Bu ishlarni lokal tarmoq kabeliga ikkala kompyuter tarmoq platalariga ulangan holatda bajaramiz. Yuqoridagi manzilni kompyuterlardan birinchisiga beramiz. O'rtadagi aloqani shu IP manzil orqali quyidagicha tekshirishimiz mumkin:

Ikkinchi kompyuterdagi ma'lumotlardan foydalanish uchun Ikkinchi kompyuterni IP adresini quyidagicha yozib bog'laniladi.

Bu oyna ikkinchi kompyuterdagi ruxsat berilgan papkalar ro'yxati hisoblanadi.

ikki kompyuter tarmoq orqali bog'lanildi va ma'lumot almashish jarayoni tashkil qilindi.

2-misol: WiFi adapteri yordamida simsiz tarmoq hosil qilish va u yordamida malumot almashish.

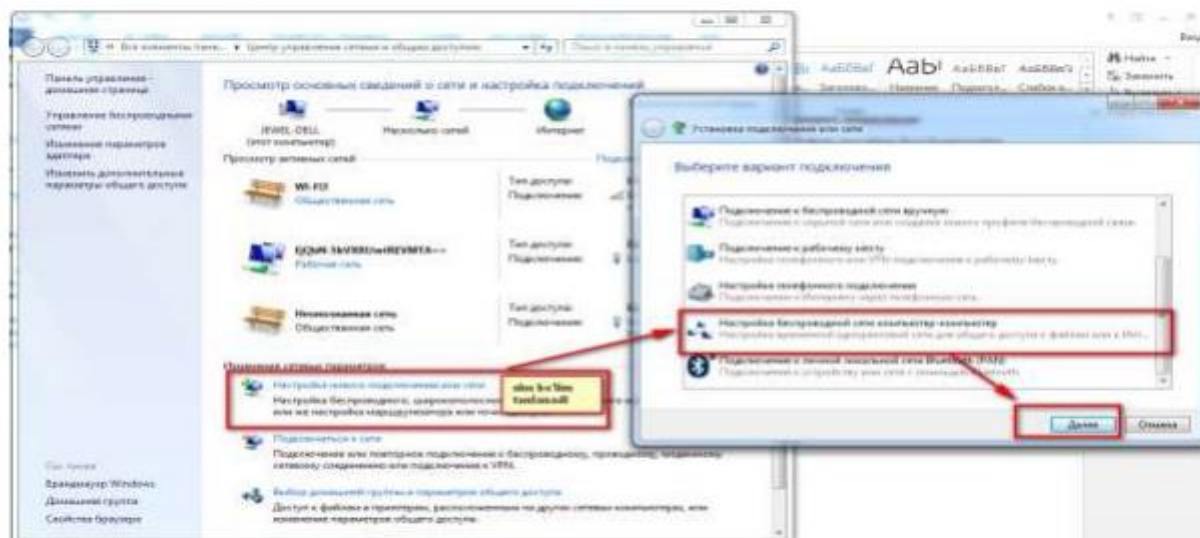
Windows 7 muhitida WiFi tarmog'i hosil qilish uchun avvalam bor kompyuterda wifi adapter qurilmasi mavjud bo'lishi kerak.

Tarmoq hosil qilish ketma-ketligi quyidagicha bo'ladi:

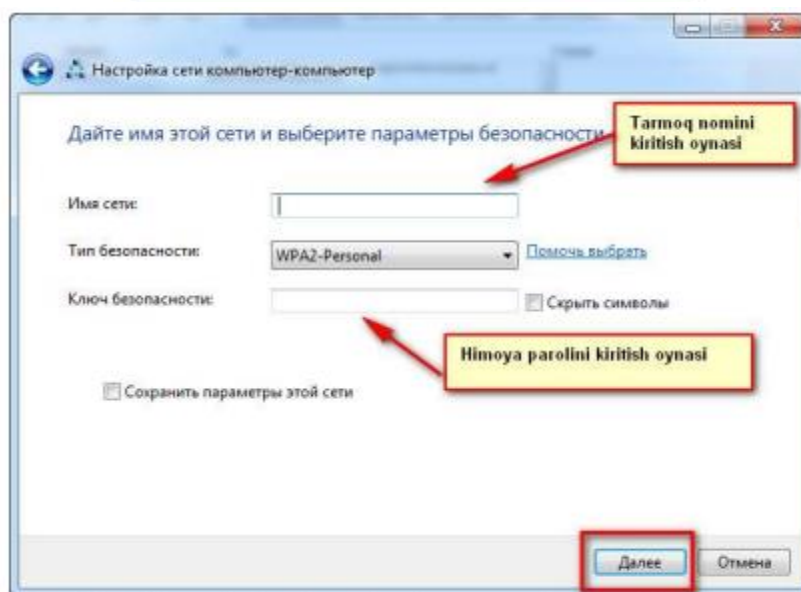
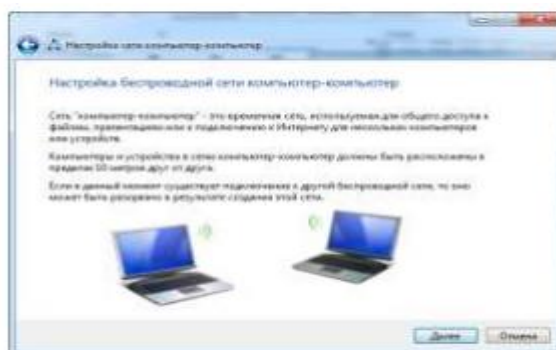
Birinchi navbatda sozlanmalar bo'limiga o'tish kerak.

Ushbu oynadan Центр управления сетями и общим доступом belgilanga bo'lim tanlanadi. Bu oynadan yangi lokal tarmoq sozlamalari bo'limini tanlaymiz.

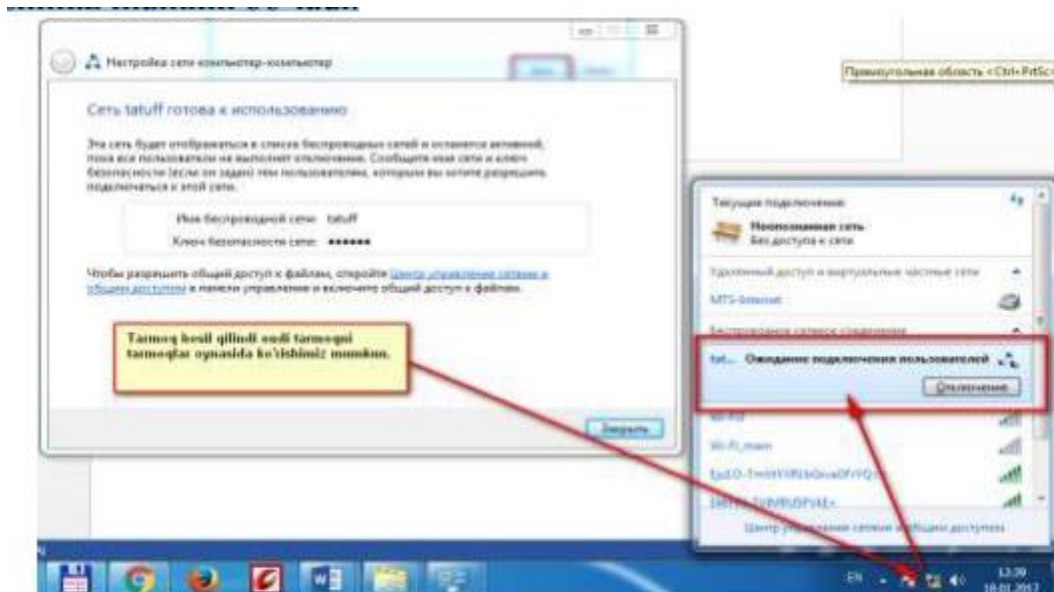

Keyingi bo'limda tarmoq haqida qisqacha ma'lumot beriladi.

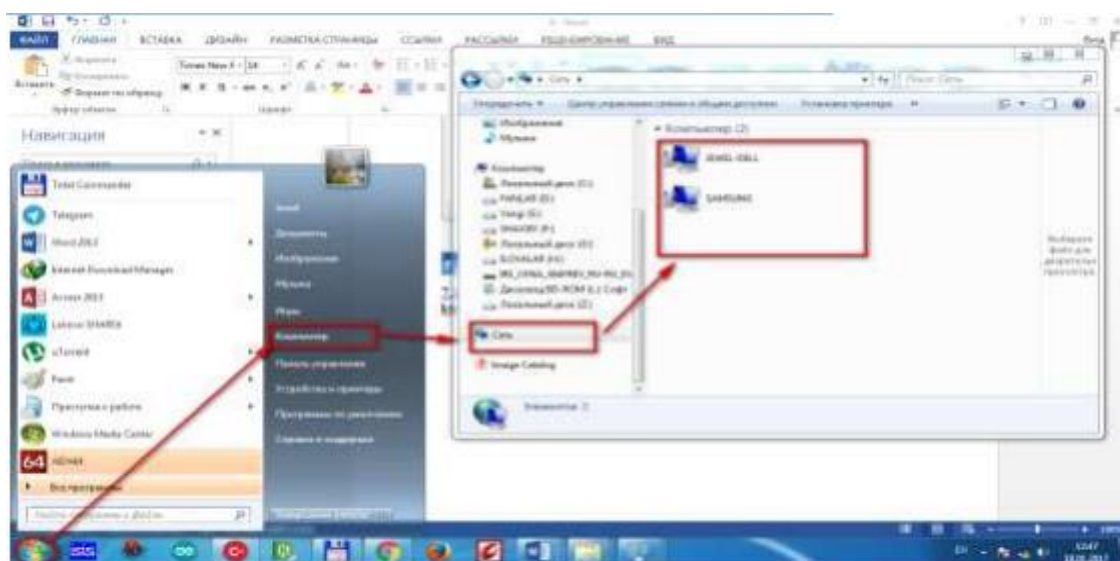

Tarmoq hosil qilganimizdan keyin parol orqali boshqa kompyuterdan ulanishimiz mumkin bo'ladi.

Ikki kompyuter o'rtasida fayllar almashinuvini "Мой компьютер" bo'limiga kirib quyidagilarni amalga oshirishimiz mumkin.

Ikki kompyuter o'rtasida ma'lumot almashish mumkin. Bunga nafaqat ikkita birqancha kompyuterlarni ulash mumkin.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Олифер В.Г., Олифер Н.А. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы: Учебник для вузов. 3-е изд. – СПб.: Питер, 2009.- 958с.
2. Олифер В.Г., Олифер Н.А. Основы компьютерных сетей.- СПб.:Питер,2009.-352с.
3. Таненбаум Э. Компьютерные сети, 4-е изд.- СПб.Питер,2007.- 992с.